

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 7 Martii, 1767.

Man kan säga det samma om kärlek, som om ärelystnad: bägge bana människjor vägen til stora gerningar; om de rätt styras. Kärlek är en dyrbar skänk af himmelen, och är endast en last, när hjertat är förderfwadt: här är han grunden til all oordning och oreda; men i en ädel själ, och sedan han blifwet renad, drifwer han egaren blott til ädla gerningar.

De dödelige hafwa altså, af kärleken, all ting at hoppas, och all ting at frukta. Det kommer an på at göra et rätt wal af föremålet til wår ömhet, eller at wäl urskilja den, med hwilken man, af en hemlig drift, söker at förenas.

Detta wal är af högsta wigt, i synnerhet för det tåcka Könet, hwars hjerta ofta är redan ömt, förr än det känner den, som upwäckt densna angenäma känslan. Et ungt hjerta, så snart själen winner någon tanke-gäfwä, eger straxt en slags flygtig ömhet, hwilken endast fordrar et ställe där hon får fästa sig. Sedan

K

Denne

denna oförsöktare åldren är förbi, unga Fruntimmer komma in i stora werlden, få gifwa en medfödd nyfikenhet friare tyglar, upwaktas med all upståndelig upmärksamhet af en hopyre ynglingar; finna de naturligen, et någe uti at se sig wara et mål för deras förundran och högaktning, och hjertat förklarar sig snart til den personens fördel, som waret måst bestålsam och måst älskewård.

I almänhet winner den företrädet, som är måst höflig och trägen: så wäl wid natduksbordet, som på höga ställen, är ofta den wärdigaste föragtad, när en outtrötelig skrymtare hedras. Den sistnämnda egenskapen fins ei hos en Karl, som eger en sanskyldig förtjenst, och detta är ordsaken hwarföre han ofta, både bland de **Täcka**, och hos förnåme i sit eget kön, är obehagelig.

Et företräde som lemnas så lätt af de **Täcka**, utsätter dem för den faran, at göra ofta olyckeliga mistag: de owärdigaste ibland oss, äro ofta mest bestålsamme, när det angår konsten at behaga de **Sköna**: de smyga sig in i deras hjertan, genom en inbillad undergiftwenhet; men blott för at göra sig sjelfwe til Herrar; ja, ofta til tyranner, och bringa just dem i bojor, hwilka de swuret en ewig lydriad: trolöshet är gemenligen en trogen följeslagare med konster och bedrägerier. Ehuru swårt det nu tyckes at uptäcka, eller taga massen af dessa, som så måsterligen lärdt at förwilla synen; torde likwäl

wål **Könet** genom upmärksamhet lätteligen öf-
 werwinna swårigheten: en orimelig höflighet,
 och en slafwiff tilgifwenhet äro tilräckeliga, at
 göra sin egare misstänkt, och at bewåpna den
Täcka mot alla anfall. Men denna trålasti-
 ga undergifwenhet, som borde påminna män-
 ga af **Könet** om sin fara, är just den, som gör
 dem ofta til offer åt sine ålskares ostadighet:
 et billigt straff för et blindt wal, i en så
 öm sak.

Detta är ordsaken, hwarföre de oftast om-
 gifwas af en swårn tofkar, som arbeta på in-
 gen ting annat än at bedraga dem: hwad är,
 i sjelfwa werket, större delen af desse, hwilke,
 i sina sällskap, skryta öfwer nog lätta segrar?
 De höra i almånhet til den mest förakteliga
 elaf af wårt **Kön**, och äro et wärdigt ämne för
 andras förakt. De hafwa lärt at genom en
 sällsam drägt, och nog underliga uptog, sätta sig
 i en slags, denna tidens, heder; men de hafwa
 intet alltid nog snille, för at wisa nödiga an-
 dringar i sina orimeligheter, hwilka de, ge-
 nom efterapande, stjåla från hwarandra.

Om man til en utwärtas och tofig prydnad,
 lägger en hop wäderprat och kärleks-sladder
 som innehåller et angenämt ingen ting, under
 et laggrant krus; har man nästan alt, hwad
 i mångas tankar, är et wärdigt ämne til kärlek
 och högaktning.

Detta är jämwål ordsaken därtill, at den
 kärlek, hwilken försynen i bågga **Könen**, det
 ena

ena för det andra inplantat, har blifvet mera fri; och mindre upriktig; en ädel och dygdig böjelse til den Säkta, som förtjenar upmärksamhet, har förvandlat sig uti en flyktig och lika öm smak för hela Könet, och hjertats språk (tänk hvad för en förvandling) har blifvet en osmakelig tolf af falskhet och fåfanga.

Det rökverk, som ofta utan mening, både löjligt och slösaktigt ofras åt Könet, och den antagna ömhet, med hwilken det samma emottages, är intet annat än et gyllespel, uti hwilket de låra hwarandra Konsten at bedraga. Hjertat är rörligt, och inga någon äro lifliga, uti hwilka ej det får deltaga: således är en ren kärlek den, som på det ömaste kan röra det: en liflig känsla, hwilken blott skönhet förord sakadt, rörer hjertat på förlängt håll, för at blifwa beständig: när känslan här talar högt, säger hjertat ingen ting.

Den kärlek, om hwilken skalderna, så i forna, som våra tider så lifligen sjunga, är föga annat än en förklädd last: all den angenäma känslan, han med sig förer, warar ej längre än sinnen äro skingrade och i oordning.

En kärlek, som skal blifwa waraktig, bör inå en nära förening med en dygdig wänskap: dessa två göra hwarandra en inbördes tjenst: kärlek blir genom detta bandet mera fast, och wänskap mera öm: bägga, skärpta af hwarandra
andra

andra, blifwa således på et angenämt sätt mera rörande.

Förening imellan så öma rörelser måste nöd- wändigt förbättra hjertat. Dwa, som således älska hwarandra, äro öma wänner, fulle af nit och högaktning för hwarandra: de tänka högt om hwarandra, och långt ifrån at hysa et in- bördes mistroende, eller ledsnad wid et band, som de ej kunna uplösa, frukta de endast för det ögnablick, som skal skilja dem åt. Kärlek, lik denna, är intet något dåraktigt tidsfördrif, hwilket låtsinnighet och fåfånga uptänkt. Ut gifwa sit hjerta til en af andra Könet, är at gifwa sig hel och hållen sjelf; bör man då utan estertänka och slumpwis göra et så kostsam offer? *

**Erinran wid Kongl. Bibliothekariens
 Herr Gjordwells Swenska Magazin,
 år 1766, Dec. p. 844 och 894.**

Af någon förelupen irring, nämnes Herr
 Prosten och Lectorn N. Kullin Werkers Hus-
 wud. öfwerfättare, hwad Tillotsonska Pres-
 dikningarna angår, som här på Swenska ut-
 kommet; och det äfwen i hänseende til de tren-
 ne senare Tomerna af de fyra. För riktigt om-
 döne skul, eger det almånna rätt at weta, det
 Herr Prosten icke är ensam Huswudman för
 K 3 samma

* Detta är från en skänd insänt.

Samma tre Tomer, antingen hwad språk eller sak beträffar; utan äro alle tre Öfversättare lika Huswudmän i alt detta arbete, i alt hånseende: och hafwa hwardera särskildt lemnat företal til hwar sin Tom. Vidare är råttta beskaffenheten at intaga af företalet til den Andra i ordningen.

M. R. G. A. B.

Kyrko:tidningar.

I Domkyrko = Församlingen födde 3 gossebarn: Döde Herr Jacob Dallis Hustru Stina Nebel, 78 år, af ålderdom, Båteredaren Olof Åkström, 73 år, af dito, och 3. barn af trösken och slag.

I Kronhus = Församlingen födde 4 barn: Wigde Soldaten Jonas Ekman, och des trolofswada Fästegwinna Helena Larsdotter: Döde Enkan Brita Bagge, 73 år, af watenfot, och unga flickan Maria Andersdotter, 14 år, af lungfot.

Kundgörelser.

Uppå Kongl. Majestäts Nådiga Befalning har Des och Riksfens Höglof. Kammar-Collegium igenom bref, af den 22) sistledne Januarii förståndigat, huru som efter Riksfens Höglof. Ständers Secrete Utffots underdåniga förslag til Mynt = verkets uphjelpande och förbättring, samt til at hindra den skada och förlust,

lust, Riket och des Inbyggare kan tillkyndas
 af främmande slätta Myntsorter, hvilka icke
 sällan, särdeles i gränse-orterne, förekomma,
 och hwarmed vårt goda Specie Mynt, enär
 det blifwer mera gängse, kan warda utur Lan-
 det draget, Kongl. Majestät i Råder för, nö-
 digt ansedt, det alt slikt främmande Mynt,
 så snart det förmärkes å gänge wara, genast
 blifwer wid Kongl. Myntet i Stockholm un-
 dersökt och profwadt, samt des halt i skrot
 och forn därpå strart i Landet kundgjordt, jäm-
 te des förhållande emot vårt gängbara Mynt,
 och huruledes samt til hwad wårde det må
 emottagas och i Landt-Rånterierne inwärlas,
 så at det utan någon Kronans förlust kan om-
 myntas til sådane Myntsorter, som här i Riket
 gängse äro. Hwad Kongl. Majestät således
 i ofwanberörde måtto allernådigtst tåktts för-
 ordna, warder härmed til allas underdåniga
 rättelse och esterlefnad kundgjordt. Götheborgs
 Rådhus, den 28 Februarii 1767.

Borgmästare och Råd.

Uti Götheborgs Stift och Skeplanda Kyr-
 ka är en graf, som hör afledne Herr Kammar-
 Rådet Swarts Familia til, och nu i några år af
 Kyrkans egen medel är wid magt hållen; men
 som bemålte Kyrka betarsivar nu ansenlig repa-
 ration så wål som grafwien, hwilken kommer at
 företagas wid Maji månads slut af innewa-
 rande år 1767; fördenskul anmodas berörde
 Graf-egare härmed, at besörja om förbemålte
 graf

grafs i ståndsfättande til förenämnda tid. I wis drig händelse blifwer samma graf försäld för Kyrkans räkning, eller ock med jord igenkastad.

Hos Bokbindaren Lundborg på Konungsgatan, finnes en ny samling af inbundna och wäl-conditionerade Fransöfka, Tyska, Engelska, Holländska och Swenska böcker, i åtskilliga wetenskaper, efter en deröfwer uprättad Catalogue.

Emedan Dragnings-listorna, af 1sta Dragningen i Dortmunds Barnhus 14 Lotterie, nu hitkommet; så anmodas innehafwarne utaf de här försälda Lotter, at dem bese hos Herr Jacob Lundwall; då på samma ställe kunna bekommas Lotter til andra Dragningen, til 4 Gulden Riksmünt per Lott.

Hos Urmakaren, Herr Lars Simson, kan et wackert och meublerat öfverrum åt gatan, mot billig hyra, bekommas.

Den 10 dennes, eller nästkommande Tisdag, Kommer på Auktions-kammaren at försäljas, et litet parti hafregryn, jämwäl och wete, tjenlig til bränning.

Den 10 nästkommande Martii Kommer på denna Stadens Auktions-kammare til mestbjudande at försäljas et parti tjärqwastar och lefwagnar; hwaraf prof wid Auktionen upwisas.

Götheborgska Magasinet för år 1759, som blifwet utlånt, återbegäres härmed. Til undersättelse lemnas, at det war håstadt uti blatt paper.